

عفونتها و بیماریهای آمیزشی

STIs & STDs

اهمیت عفونتهای آمیزشی

- ✓ در اغلب کشورها، یکی از مهمترین علل بیماری هستند و صدمات اقتصادی و اجتماعی فراوانی وارد می نمایند.
- ✓ ابتلا به آن زمینه آلودگی به HIV را تشدید میکند.
- ✓ می توانند منجر به عوارض جدی شود. (بیماری التهابی لگن، نازائی، حاملگی خارج از رحم، مرده زائی، بیماریهای مادرزادی، زایمان زودرس)
- ✓ جزو مهمترین عوامل مرگ و عوارض زایمانی هستند.
- ✓ پیشگیری و درمان مناسب از طرق مختلف، بار ناشی از بیماری را کاهش میدهد.

مراقبت بیماریهای آمیزشی توسط مراقب سلامت :

- ✓ ارجاع فرد دارای علائم آمیزشی به پزشک و یا ماما
- ✓ پیگیری بیماران مبتلا به بیماریهای آمیزشی جهت رعایت رژیم‌های دارویی و مراجعه پیگیری
- ✓ پیگیری همسران و موارد تماس جنسی مبتلایان به بیماریهای آمیزشی و ارجاع آنها به پزشک
- ✓ ارائه کاندوم به بیماران آمیزشی و افراد HIV مثبت و افراد با رفتارهای پرخطر
- ✓ آموزش در خصوص ترویج رفتار جنسی سالم

اهداف آموزشی

مراقب سلامت باید

✓ حداقل اطلاعات را در مورد بیماریهای آمیزشی، علائم و راههای انتقال آنها بداند.

✓ نحوه برخورد با بیماران آمیزشی را بداند.

✓ موارد پیگیری را بداند

✓ توصیه های لازم جهت پیشگیری از ابتلا شریک جنسی را بداند

✓ اهمیت استفاده کامل از داروها را بداند

✓ توانایی شناخت جمعیت در معرض خطر این عفونتها را داشته باشد

تعریف عفونت آمیزشی و بیماریهای آمیزشی

✓ عفونت آمیزشی: ابتلا به عفونت با یا بدون علامت که در اثر تماس جنسی سرایت کند.

✓ بیماریهای آمیزشی: عفونتهای آمیزشی همیشه منجر به ایجاد علائم در فرد نمی شوند. بعنوان مثال حدود ۷۰٪ زنان و درصد قابل توجهی از مردانیکه به عفونت با میکروب سوزاک یا کلامیدیا مبتلا شده اند دچار هیچ علامتی از بیماری آمیزشی نمی شوند.

عوامل عفونت در دستگاه تناسلی

❖ باکتری:

✓ گنوکوک

✓ کلامیدیا تراکوماتیس

✓ تریپونما پالیدوم (عامل سیفیلیس)

✓ گاردنلا واژینالیس

❖ تک یاخته:

✓ تریکومونا واژینالیس

❖ قارچ:

✓ کاندیدا آلبیکنس

❖ ویروس:

✓ هرپس سیمپلکس نوع ۲ (عامل تبخال تناسلی)

✓ پاپیلوما ی انسانی (عامل زگیل تناسلی)

✓ هپاتیت B

✓

عوامل عفونت در دستگاه تناسلی

- ✓ گاهی رشد بی رویه ارگانیزم های هم زیست میتواند باعث عفونت دستگاه تناسلی شود.
- ✓ اغلب موارد عفونتهای واژن در خانمها بصورت درونزاد رخ می دهد.
- ✓ اغلب موارد عفونت در آقایان در اثر آمیزش رخ میدهد.

مثال	چگونگی انتقال	عفونت
کاندیدا، واژینوز باکتریال	از فرد به فرد انتقال نمی یابد، رشد بی رویه میکروارگانیزم های طبیعی بدن باعث علائم میشود.	عفونت درونزاد
تریکومونیازیس، سوزاک، کلامیدیا، سیفیلیس، تبخال تناسلی، هپاتیت B ،HIV	تماس جنسی با فرد آلوده.	عفونت آمیزشی

سندرومها یا علائم عفونتهای آمیزشی:

✓ ترشح مجرا در مردان

✓ زخم تناسلی

✓ تورم بیضه

✓ ترشح واژن

✓ درد زیر شکم در زنان

✓ التهاب و ترشح از مقعد

✓ تورم غدد کشاله ران

✓ عفونت چشمی نوزاد

عامل سندرم‌های آمیزشی

علت بیماری	علامت
سوزاک، کلامیدیا، تریکومونا،	ترشح مجرا
سیفیلیس، آتشفک (شانکروئید)، تبخال،	زخم تناسلی
سوزاک، کلامیدیا، ضربه، عفونت ادراری، اوریون، تب مالت،	تورم بیضه
سوزاک، کلامیدیا، تریکومونا، باکتریهای همزیست داخل مهبل، قارچ	ترشح واژن
سوزاک، کلامیدیا، میکروبهای بیهوازی	درد زیر شکم
سوزاک، کلامیدیا، سیفیلیس، تبخال تناسلی	التهاب رکتوم
لنفوگرانولوم، شانکروئید، عفونت / زخم در موضع	تورم غدد کشاله ران
سوزاک، کلامیدیا، استافیلوکوک	عفونت چشمی نوزاد

✓ تماس جنسی

✓ انتقال از مادر به جنین در دوران بارداری و زایمان

✓ انتقال از طریق تماسهای خونی

چه عواملی خطر ابتلا به عفونتهای آمیزشی را افزایش میدهند

- ✓ جنس مونث و سن پایین (عوامل اجتماعی - خشونتهای جنسی)
- ✓ داشتن بیش از یک شریک جنسی
- ✓ تغییر مداوم شرکای جنسی
- ✓ تماس جنسی با افرادی که شرکای جنسی متعدد دارند
- ✓ افزایش تعداد دفعات تماس جنسی نامطمئن
- ✓ تماس جنسی منجر به جراحی، خونریزی یا در زمان قاعدگی
- ✓ عدم استفاده از کاندوم...

گروه‌های در معرض بیشترین خطر و جمعیت‌های رابط

- ✓ افراد تن فروش
- ✓ مردانیکه با مردان دیگر رابطه جنسی دارند
- ✓ مصرف کنندگان تزریقی مواد
- ✓ جوانان
- ✓ مشتریان زنان تن فروش
- ✓ جمعیت‌های مهاجر
- ✓ افرادی که دور از خانه و خانواده زندگی می کنند

اصول برخورد بالینی با بیماریهای آمیزشی

- ✓ مراجعه به فرد مجرب برای درمان
- ✓ آموزش
- ✓ مشاوره
- ✓ ترویج کاندوم
- ✓ درمان شریک جنسی
- ✓ ارجاع برای تست HIV در مواقع لازم
- ✓ پیگیری تکمیل درمان

توصیه های ضروری جهت بیماران مبتلا و تحت درمان بیماریهای آمیزشی

✓ بیشتر بیماریهای آمیزشی درمانهای ساده‌ای دارند. دقت داشته باشید که اگر بیماری شما درمان نشود احتمال عوارض بسیار زیاد است. علاوه بر آن اگر به یک بیماری آمیزشی دچار باشید احتمال اینکه در تماس جنسی دیگر دچار آی وی شوید بیشتر خواهد شد.

✓ از خود درمانی پرهیز کنید و به پیشنهاد‌های درمانی دوستان گوش ندهید. برای درمان از ماما یا پزشک مرکز کمک بخواهید. دقت داشته باشید که علائم بیماریها شبیه هم است و فقط پزشک و ماما میتوانند درمان مناسب را به شما بدهند. علاوه بر آن برای اطمینان از اینکه عوارضی در شما ایجاد نشده باشد حتماً باید بوسیله پزشک معاینه شوید.

توصیه های ضروری جهت بیماران مبتلا و تحت درمان بیماریهای آمیزشی

✓ ممکن است با شروع درمان علائم بیماری شما برطرف شود. این به این معنی نیست که بیماری درمان شده. حتماً تمام داروها را بصورت کامل مصرف کنید. در غیر این صورت احتمال دارد بیماری دوباره به بدنتان برگردد. حتی ممکن است میکروبی که در بدن شما بوده مقاوم شود و دیگر با داروهای معمولی قابل درمان نباشد

✓ احتمال اینکه فرد همزمان به دو عفونت آمیزشی مبتلا شده باشد بسیار زیاد است بنابراین ممکن است پزشک بیش از یک دارو برای شما تجویز کند. (مثلاً یک آمپول و یک کپسول یا یک قرص و یک کپسول، دو جور قرص، ...) سعی کنید روش مصرف هر کدام را به دقت یاد بگیرید.

توصیه های ضروری جهت بیماران مبتلا و تحت درمان بیماریهای آمیزشی

✓ سعی کنید تا زمانی که درمان شما کامل شده تماس جنسی برقرار نکنید.
اگر ناچار به تماس جنسی شدید، استفاده از کاندوم را خیلی جدی بگیرید.

✓ نکته خیلی مهم: به احتمال زیاد همسر یا شریک جنسی شما هم دچار همین عفونت شده. ممکن است این عفونت در بدن او علائم ایجاد نکند و یا نکند. پس حتما همسر یا شریک جنسی شما هم باید درمان دریافت کند. اگر او درمان نشود، احتمال اینکه شما دوباره مبتلا شوید وجود دارد. پس حتما باید رضایت او را برای مراجعه و درمان جلب کنید.

توصیه های ضروری جهت بیماران مبتلا و تحت درمان بیماریهای آمیزشی

✓ لازم است برای اطمینان از اینکه کامل درمان شده‌اید، یا پاسخ شما به درمان مناسب است، تحت نظر باشید. بنابراین حتماً از پزشک سؤال کنید که چند روز بعد باید برای معاینه دوباره پیش او بروید. گاهی ممکن است با وجود درمان درست شما احساس بهبود نکنید. در این صورت ممکن است پزشک درمان دیگری برای شما شروع کند و یا شما را به متخصص دیگری ارجاع دهد.

✓ به وجود علائم بیماری آمیزشی در شریک جنسی خود توجه کنید. وجود علائم در شریک جنسی شما میتواند نشانه‌ای از عفونت بدون علامت در بدن شما باشد و یا اینکه شما را در خطر عفونت قرار دهد.

توصیه های ضروری جهت پیشگیری از ابتلا به بیماریهای آمیزشی

✓ بهترین شیوه پیشگیری از انتقال ویروس در تماس جنسی، محدود کردن شریک جنسی به یک نفر و استفاده از کاندوم در تمامی تماسهای جنسی است. استفاده از کاندوم را به عنوان یک اصل در همه تماسهای جنسی در نظر بگیرید. این وسیله می تواند از ابتلا شما به بسیاری از بیماریهای آمیزشی جلوگیری کند. دقت داشته باشید که بسیاری از بیماریهای آمیزشی بدون علامت هستند و همیشه شما متوجه بیمار بودن شریک جنسی خود نخواهید شد.

✓ از برقراری رابطه جنسی با کسی که علائم بیماریهای آمیزشی را دارد، خودداری کنید.

توصیه های ضروری جهت پیشگیری از ابتلا به بیماریهای آمیزشی

✓ برای برخی بیماریهای آمیزشی مثل تبخال و یا زگیل تناسلی کاندوم حفاظت کمتری را به شما یا همسر شما میدهد بخصوص اگر ضایعه با کاندوم پوشیده نشود. در این حالت بهتر است از برقراری رابطه جنسی خودداری کنید.

✓ برای پیشگیری از ابتلا به شپش ناحیه تناسلی بهتر است بطور مرتب موهای ناحیه تناسلی تراشیده شود.

توصیه های ضروری جهت پیشگیری از ابتلا به بیماریهای آمیزشی

✓ اگر حامله هستید از همان ابتدا به پزشک یا ماما مراجعه کنید و اگر در خطر بیماریهای آمیزشی قرار گرفته‌اید با آنها مطرح کنید. آنها می‌توانند با معاینه و دادن آزمایش شما را از این نظر بررسی کرده و هر چه سریعتر برای پیشگیری از بیمار شدن نوزاد اقدام کنند. ابتلا به بیماری آمیزشی (بخصوص تبخال تناسلی) نزدیک زمان زایمان خطر بیشتری را برای جنین به همراه دارد ولی خوشبختانه انجام سزارین میتواند این خطر را کاهش دهد. بنابراین اگر نزدیک زایمان دچار علائم بیماری آمیزشی شدید حتماً دوباره به پزشک مراجعه کنید. همچنین برای برخی بیماریهای آمیزشی مثل هپاتیت ب نوزاد باید بلافاصله بعد از تولد واکسن و آمپولهای خاصی را دریافت کند و لازم است این آمپول از قبل آماده شده باشد

توصیه های ضروری جهت پیشگیری از ابتلا به بیماریهای آمیزشی

✓ در حال حاضر برای یکی از بیماریهای آمیزشی یعنی هیپاتیت ب واکسن مؤثر وجود دارد. این واکسن برای تمام افرادی که بعد از سال ۱۳۷۱ متولد شده‌اند تزریق شده است. افرادی که در معرض خطر این بیماری هستند باید حتماً برای دریافت واکسن به مراکز بهداشتی درمانی مراجعه کنند. عوامل خطر این بیماری عبارتند از تزریق مواد، تماس جنسی حفاظت نشده، داشتن والدین، خواهر، برادر و یا همسری که هیپاتیت ب دارد، تزریق خون (برای افرادی که دفعات زیاد تزریق خون و یا دیالیز داشته‌اند).

تعاریف استاندارد سندروم‌های قابل گزارش در نظام ثبت و گزارش‌دهی عفونت‌های آمیزشی در ایران

تعریف	موارد
هرگونه وزیکول، خراشیدگی و زخم؛ با یا بدون درد؛ غیر از موارد ناشی از تروما یا تزریق بر روی پوست یا مخاط تناسلی و نواحی اطراف آن	زخم نواحی تناسلی
وجود زخم‌های متعدد دردناک با یا بدون تاول	هرپس تناسلی احتمالی
سیفیلیس اولیه: زخم برجسته، بدون درد، منفرد و با سفتی قاعده (indurated) در ناحیه تناسلی، به همراه نتیجه مثبت آزمایش VDRL یا RPR	سیفیلیس اولیه و ثانویه (احتمالی)

تعاریف استاندارد سندروم‌های قابل گزارش در نظام ثبت و گزارش دهی عفونت‌های آمیزشی در ایران

تعریف	موارد
التهاب رکتوم و مقعد با یا بدون تنسموس و یا ترشح از مقعد	پروکتیت (تورم مقعد)
هرگونه ترشح از مجرای ادراری در مردان سوزش ادرار، درد و خارش پیشابراه	ترشح از مجرای ادراری در مردان
ترشحات فراوان زرد - سبز رنگ، کف آلود، بد بو و التهاب و خارش واژن	ترشحات واژینال (تریکومونایی)

تعاریف استاندارد سندروم‌های قابل گزارش در نظام ثبت و گزارش دهی عفونت‌های آمیزشی در ایران

تعریف	موارد
۱- ترشحات چرکی یا چرکی مخاطی از سرویکس که در معاینه دیده می شود و یا توسط سواب تهیه شده باشد ۲- با تماس ملایم مثل سواب پنبه ای سرویکس دچار خونریزی شود.	سرویسیت
یک یا بیشتر از علایم بالینی شامل درد و حساسیت در حرکات سرویکس، درد و حساسیت رحمی، درد و حساسیت آدنکس ها	درد زیر شکم
هرگونه زگیل در مخاط یا پوست ناحیه تناسلی و اطراف آن	زگیل تناسلی